

Łokacz Wielki_1
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	Czarnkowsko-Trzcianecki	
Gmina	Krzyż Wielkopolski	KRZ
Miejscowość	Łokacz Wielki	KRZ_ŁW

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	08.04.2013	Miejsce wykonania	Łokacz Wielki
Czas trwania	00:31:38	Forma i wielkość	Plik audio: 10,1 MB
Przeprowadzający	K.R.	Komentarz	Wywiad niepełny

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
KRZ_ŁW_021	M	Ok. 50	Sołtys	Brak informacji

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	<p>„Łokacz? Wiem, że to będzie z niemieckiego, ale co oznacza? Nie wiem. [nazwa w czasie wojny] Nie wiem.”</p> <p>HUTA SZKLANA</p> <p>„Glasshutte. Bo tam kiedyś była huta szkła i stąd się wzięła nazwa.”</p>
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstw)	<p>„Nie, nie u nas nie [ma]. Różnica jest taka, że za rzeką była Polska, z tej strony była niemiecka część. Takich nazw nie ma. Tu są przesiedleńcy. Mój ojciec pochodzi spod Czarnkowa, tam Biała Czarnkowska. To jest tak w lasach daleko i jadąc tam, to jeszcze do dzisiaj się mówi, że tam jest pole Spychały i cały czas nazwy funkcjonują. Tu są przesiedleńcy, tutaj tylko ludzie bardziej wiedzieli skąd kto jest.”</p>
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Brak informacji
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Brak informacji
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	„Nie ma.”
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	„Drawianie to są w Drawsku, Gacianie w Pęcckowie.”
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe	
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	<p>„(...) Legendy to żadnej nie ma, jedyne co to kościół tutaj był, zburzony już. Tak poza tym to nic, to jest pierwsza osada, Łokacz Wielki. Później był chyba Mały, nie wiem czy to razem i później dopiero był Krzyż. Nadleśnictwo Łokacz Mały to był</p>

		pierwszy budynek.”
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne		
1	św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)	„Nie. Znaczy tak prywatnie to tak, zawsze na Andrzejki jest jakaś impreza. My jako wieś nie.”
2	św. Marcina/11 listopada	„Nie, to tylko w Białej, tam właśnie skąd pochodzę.”
3	Adwent	Brak informacji
4	św. Mikołaja (Mikołajki)	„Tak, tak. Zabawę mikołajkową dla dzieci z takimi jasełkami to robimy co roku.”
5	Wigilia	„Gwiazdor [przynosi prezenty].”
6	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	Brak informacji
7	Sylwester/Nowy Rok	„Teraz to się boją [bramki wyciągać], ale kiedyś tak.”
8	Trzech Króli	Brak informacji
9	Kolędniczy	„[kolędniczy chodzą w Boże Narodzenie] Czasami jak się dzieciom przypomni, ale tak to raczej nie.’
10	MB Gromnicznej	Brak informacji
11	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	Brak informacji
12	Topienie Marzanny	„Już nie.”
13	Środa Popielcowa	„Nie ma.”
14	Śródpoście	Brak informacji
15	Niedziela Palmowa	Brak informacji
16	Triduum Paschalne	Brak informacji
17	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedzie	Brak informacji

	ła Wielkanocna	
18	Poniedziałek Wielkanocny	„Śmigus dyngus, w tym roku było za zimno. (...) O 6 rano [rezurekcja w kościele]. [Później] śniadanie.”
19	Zielone Świątki	„Robi się to [zdobi się domy gałązkami], ale sporadycznie.”
20	Boże Ciało	„Ołtarze zmieniają swoje miejsca, co roku. Procesja odbywa się w Krzyżu. Zabiera się gałązki brzoź.”
21	św. Jana	Brak informacji
22	MB Zielnej	„Bukiety [się święci].”
23	MB Siewnej	Brak informacji
24	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	„To tutaj na cmentarzu, to wiadomo, jest msza na cmentarzu w pierwszy dzień świąt, w drugi dzień świąt, w Zaduszki.”
25	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	„Kółko różańcowe, sąsiadka jest bardzo zaangażowana w kółko różańcowe.”
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1	Narodziny i chrzest	„Nie wiem.”
2	Ślub i wesele	POLTER „A to rzadko. To już ucieka.”
3	Śmierć i pogrzeb	„Stypy to normalnie, a różaniec w kaplicy na cmentarzu. Ciało jedzie do kostnicy tam na dół, a na różaniec się wystawia. Jest normalnie msza, trzy dni są te różańce, rodzina robi dla znajomych i od razu z kaplicy idzie się na cmentarz. Więc tu nie ma jak kiedyś, gdy prowadzili przez wioskę.”
4	Inne zjawiska	Brak informacji
Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa,		„Nie.”

Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		„Nie ma.”
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		„Kowala jednego mamy już na emeryturze, ale tak to nie.”
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	„Nie wiem. Dokładnie nie wiem [kiedy powstała kapliczka przy domu], nie będę wiedział. (...) Tak, jest w Matki Boskiej Zielnej msza. Ona została odnowiona w zeszłym roku. A no właśnie, i na Wielkanoc. Święconkę [się święci].” KRZYŻ „To jest w momencie jak stawiano w całej Polsce krzyże, to tam postawili też. Zaczynają się powoli problemy, bo krzyże zaczynają się łamać i trzeba je naprawiać, ale trzeba mieć pieniądze na to.”
2	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Brak informacji
3	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji
4	Miejsca kultu religijnego	Brak informacji
5	Lokalne tradycje pielgrzymowania	„To przeważnie tylko ta, parafia pod wezwaniem no, ta druga organizuje. Do Częstochowy. [Do Lubasza] To rzadko, to raczej nie. Wyjazdy takie są do Lichenia.”
6	Lokalne odpusty	„Głupio się przyznać, ale nie wiem. W Hucie to wiedziałem, bo w Hucie całe życie mieszkałem. [w Hucie] W sierpniu. Najświętszej Marii Panny [15 sierpnia].”
V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie		
1	Dożynki	„Nie. U nas nie, my jako wieś startujemy w zawodach, albo wieniec jak trzeba to robimy. Przeważnie Rada Sołecka

		<p>[wieniec robi], a w zawodach młodzież, dorośli [biorą udział], kto ma ochotę. Dożynki się odbywają przeważnie, w zeszłym roku się odbyły w Krzyżu nad jeziorem, a tak to Huta Szklana, Kuźnica Żelichowska. (...) Ja jestem dopiero trzeci rok [sołtysem] teraz nie, no to w pierwszym roku robiliśmy wieniec, w zeszłym roku nie robiliśmy wieńca, tylko jako cała wieś startowaliśmy w zawodach, bo takie zrobili nowy rodzaj tych dożynek, żeby bardziej, było to integracyjne, niż takie dożynkowe. Także nie robiliśmy tego wieńca, też było troszeczkę późno i nie było tak zboża, żeby robić i podeszliśmy tylko do tych zawodów. Jeśli chodzi o same dożynki, to nie robimy czegoś wielkiego, żeby było coś. (...) No msza jest najpierw, a później są zwody. Znaczący nie zawody, tylko prezentacja całych tamtych rolników, starostów i jak tam w gminach burmistrz przeważnie, i potem zaczynają się jakieś imprezy. No konkursy, albo coś takiego, a dopiero na koniec jest zabawa.”</p>
2	Dni gminy/wsi	„Nie, nie było. Nie ma.”
3	Lokalne festyny	Brak informacji
4	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	„Robimy choinki dla dzieci, co roku. Składamy się sami, rodzice przeważnie. Później Dzień Kobiet, bardzo sobie chwalą kobiety. Żona przeważnie to organizuje. W tym roku było czterdzieści parę kobiet, jak na taką małą wieś to jest bardzo dużo.”